

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ upravĚ ke dni publikace.

PodmĚnky pro uloŹenĚ trestu vyhoštĚnĚ cizince

Trest vyhoštĚnĚ pĚdstavuje citelnĚ zĚsah do zĚkladnĚch prĚv a svobod jednotlivce. JakĚ jsou podmĚnky pro jeho uloŹenĚ? I u pachatelŮ zĚvaŹnĚ trestnĚ ěinnosti, kteĚrĚ nejsou obćany ĚeskĚ republiky, je chrĚnĚno prĚvo na soukromĚ a rodinnĚ Źivot.

ZĚkonnĚ rĚmec

PĚdnĚ je tĚeba uvĚst, Źe problematika trestu vyhoštĚnĚ je upravena v ustanovenĚ § 80 zĚkona ě. [40/2009](#) Sb., trestnĚ zĚkonĚk, ve znĚnĚ pozdĚjĚchĚ pĚdepisŮ (dĚle jen „TZ“). Jeho ūćelem je pĚimĚt pachatele, kteĚrĚ nenĚ ěeskĚm obćanem, k opuštĚnĚ ūzemĚ ĚeskĚ republiky, pokud se na nĚm nachĚzĚ, nebo mu zabrĚnĚt ve vstupu na toto ūzemĚ, pokud se na nĚm v dobĚ vydĚnĚ rozhodnutĚ o uloŹenĚ tohoto trestu nenachĚzĚ.

HlavnĚm ěĚlem je chrĚnĚt spolećnost pĚed pachateli, kteĚrĚ nejsou obćany danĚ zemĚ a pĚchajĚ trestnĚ ěiny na jejĚm ūzemĚ. OtĚzka, zda je pachatel obyvatelem ĚeskĚ republiky ěi nikoliv, se zjiĚtuje pomocĚ zĚkona ě. [186/2013](#) Sb. (ZĚkon o stĚtnĚm obćanstvĚ ĚeskĚ republiky).

Lze uloŹit samostatnĚ nebo spolećnĚ s dalĚmi tresty, jako je napĚříklad podmĚnĚnĚ trest odnĚtĚ svobody, pokud je to nezbytnĚ pro bezpećnost osob, majetku nebo z jinĚho obecnĚho zĚjmu. UloŹit trest vyhoštĚnĚ je moŹnĚ i mladistvĚmu pachateli.

UloŹenĚ trestu vyhoštĚnĚ pĚchĚzĚ v ūvahu zejmĚna u zvlĚĚt zĚvaŹnĚch zloćinŮ, napĚříklad pokud doĚlo nebo mĚlo dojt ke smrti, tĚŹkĚ ūjmĚ na zdraví, velkĚ majetkovĚ ŹkodĚ nebo zĚskĚnĚ znĚćnĚho prospĚchu, dĚle u trestnĚch ěinŮ souvisejĚcĚch s terorismem, zĚvaŹnĚch hospodĚrĚskĚch a nĚsilnĚch trestnĚch ěinŮ, obchodovĚnĚ s lidmi, branĚ rukojmĚ ěi trestnĚch ěinŮ proti stĚtnĚ hranici. VĚćet je dĚn v odst. 1 § 80 TZ.

Kdy soud trest vyhoštĚnĚ neuloŹĚ

Soud tento trest vĚak neuloŹĚ bez omezenĚ. ExistujĚ pĚpady, kdy soud trest vyhoštĚnĚ udĚlit nemŮŹe. JednĚ se o pĚpady kdy:

- a) *„se nepodaĚilo zjistit stĚtnĚ pĚsluĚnost pachatele,*
- b) *pachateli byl udĚlen azyl podle jinĚho prĚvnĚho pĚdpisu,*
- c) *jeho dŮsledkem by byl nepĚimĚĚenĚ zĚsah do soukromĚho nebo rodinnĚho Źivota pachatele,*
- d) *hrozĚ nebezpećĚ, Źe pachatel bude ve stĚtĚ, do kterĚho by mĚl bĚt vyhoštĚn, pronĚsledovĚn pro svoji rasu, pĚsluĚnost k etnickĚ skupinĚ, nĚrodnost, pĚsluĚnost k urćitĚ sociĚlnĚ skupinĚ, politickĚ nebo nĚboŹenskĚ smĚŹlenĚ, nebo jestliŹe by vyhoštĚnĚ vystavilo pachatele mućenĚ ěi jinĚmu nelidskĚmu nebo poniŹujĚcĚmu zachĚzenĚ anebo trestu,*

e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo je cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta na území České republiky podle jiného právního předpisu, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku,

f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li naléhavé důvody ohrožení bezpečnosti státu,

g) pachatelem je dítě, které je občanem Evropské unie, ledaže by vyhoštění bylo v jeho nejlepším zájmu.“

Podmínky uložení trestu

V každém jednotlivém případě je třeba zkoumat, zda jsou pro uložení trestu vyhoštění naplněny materiální podmínky.

Při úvaze o uložení trestu vyhoštění je třeba vždy zvažovat následující kritéria, a to

(i) proporcionalitu trestu vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, a to i s ohledem na relativní závažnost daného trestného činu v rámci systematiky trestných činů ve zvláštní části trestního zákoníku;

(ii) individuální prognózu neboli možnost nápravy pachatele;

(iii) poměry pachatele, tedy pevnost jeho sociálních, kulturních a rodinných vazeb v hostitelské zemi a v zemi, do níž má být vyhoštěn, jakož i zájmy a blaho dětí pachatele a

(iv) prognózu rizika ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu.[\[1\]](#)

Role materiální vazby

V praxi je pak třeba vždy zkoumat, zdali pachatel, který formálně není občanem České republiky, není materiálně spjat s Českou republikou, např. žije zde od narození, či zde absolvoval povinnou školní docházku, veškeré sociální a další vazby má na území České republiky, jakož i to, že v zemi, kam by měl být vyhoštěn nemá žádné rodinné zázemí.

Všechny shora uvedené faktory, které je třeba zkoumat, by měli vést příslušný soud k tomu, aby vždy individuálně s ohledem na všechny konkrétní okolnosti jednotlivých pachatelů uvážil (ne) uložení trestu vyhoštění.

Například pokud má pachatel v ČR dlouhodobě rodinu a děti školního věku, soud může dojít k závěru, že vyhoštění by bylo nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného života.

Pečlivost a určitou zdrženlivost při ukládání trestu vyhoštění pak akcentuje i rozhodovací praxe Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 23. ledna 2020, sp. zn. 11 Tdo 1521/2019 uvedl: „...soud trest vyhoštění neuloží, jestliže pachatel má na území České republiky povolen trvalý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin.“

Role obžaloby v praxi

Ze strany obžaloby bývá u osob, které nejsou občany České republiky, trest vyhoštění navrhován často pouhým formálním odkazem na to, že obžalovaný naplnil některou ze skutkových podstat trestných činů, jak jsou definovány v ustanovení § 80 odst. 1 TZ, aniž by bylo v příslušném návrhu, resp. obžalobě blíže rozebráno, na základě jakých konkrétních skutečností, jsou splněny podmínky pro uložení trestu vyhoštění. O to pečlivěji pak musí zkoumat naplnění uvedených podmínek soudy.

Závěr

Není možné fyzickou osobu vyhostit do země, jejíž je (byť formálně) občanem a prakticky zlikvidovat její život a veškeré zázemí, které má od samého počátku v České republice. Trestní zákoník nám stanovuje taxativní výčet případů, za kterých není možné trest vyhoštění aplikovat. Za pozornost stojí podmínka, kdy by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života pachatele.

JUDr. Bc. Pavel Martiník, Ph.D.
Mgr. Martin Prachař

[Martiník advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Uruguayská 380/17
120 00 Praha 2 - Vinohrady

Tel.: +420 773 706 807
E-mail: pavel@martinik.legal

---

[1] Viz Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. března 2025, sp. zn. 11 Tdo 209/2025

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)

- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)